

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **Ing. J. L.**, proti žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem Vyšehradská 424/16, Praha 2, v řízení o žalobě proti nečinnosti správního orgánu, o námitce podjatosti všech soudců správního úseku Městského soudu v Praze, vznesené žalobcem ve věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 6 A 26/2014,

t a k t o :

Soudci Městského soudu v Praze JUDr. Karla Cháberová, JUDr. Naděžda Treschlová, JUDr. Dana Černá a Mgr. Jiří Lífka **nejsou vyloučeni** z projednávání a rozhodování věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 6 A 26/2014.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobou na ochranu proti nečinnosti správního orgánu ze dne 20. 3. 2014 žalobce navrhl, aby soud Ministerstvu spravedlnosti jako nadřízenému orgánu uložil povinnost vydat bezodkladně rozhodnutí o odvolání žalobce ze dne 2. 9. 2013 proti rozhodnutí Vrchního soudu v Olomouci ze dne 29. 8. 2013, č. j. Si 60/2013, jako povinného subjektu, jímž byla žalobcova žádost o informace ze dne 25. 8. 2013, podaná podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, v tehdy účinném znění, odmítnuta v části, v níž je požadováno poskytnutí osobních údajů obviněných, uvedených v rozsudcích Vrchního soudu v Olomouci ze dne 25. 9. 2008, sp. zn. 5 To 100/2007, a ze dne 29. 4. 2010, sp. zn. 5 To 76/2009. Proti postupu žalovaného se žalobce bránil žádostí o opatření proti nečinnosti ze dne 26. 11. 2013.

[2] Podáním ze dne 23. 8. 2013 navrhovatel ve smyslu § 8 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), vznesl námitku podjatosti všech soudců správního úseku Městského soudu v Praze. Odůvodnil ji tak, že tento soud vystupuje v souběžném řízení vedeném pod sp. zn. 9 A 1/2014 jako žalovaný. Žalobce se v tomto souběžném řízení domáhá vyhovění obdobné žádosti o informace – poskytnutí kopií rozsudků Městského soudu v Praze, přičemž usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2014, č. j. Nad 50/2014 – 25, byla věc přikázána Krajskému soudu v Praze.

[3] Ve vyjádření k námitce podjatosti, předložené městským soudem společně s průvodním podáním ze dne 14. 4. 2014, všichni soudci správního úseku Městského soudu v Praze uvedli, že nemají vztah k účastníkům řízení ani k projednávané věci.

[4] Dodatečným podáním ze dne 25. 4. 2014 žalobce pro případ delegace vhodné navrhl přikázání věci Krajskému soudu v Praze jako nejbližšímu neustrannému soudu.

[5] Nejvyšší správní soud po posouzení námitky podjatosti neshledal důvody pro vyloučení soudců správního úseku Městského soudu v Praze, určených podle rozvrhu práce, z projednávání a rozhodnutí věci.

[6] Podle § 8 odst. 1 věta první a třetí s. ř. s. „*soudci jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr ke věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Důvodem ke vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.*“

[7] Poměr soudce k věci je ve smyslu citovaného ustanovení třeba chápat jako přímý zájem soudce na daném řízení, zejména na jeho výsledku. Vyloučen by byl rovněž soudce, který by získal o věci poznatky jiným způsobem než dokazováním při jednání. Pochybnosti o nepodjatosti soudce pro jeho poměr k účastníkům či jejich zástupcům pak mohou vedle vztahů příbuzenských a obdobných vzniknout i tehdy, je-li vztah soudce k účastníkům, popř. jejich zástupcům nepřiměřeně přátelský či naopak zjevně nepřátelský. Rozhodnutí o vyloučení soudce představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci, přičemž příslušnost soudu i soudce stanoví zákon [čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (vyhlášena pod č. 2/1993 Sb., ve znění pozdějších ústavních předpisů)]. Soudce lze proto vyloučit z projednávání a rozhodnutí věci, která mu byla zákonným postupem přidělena, jen výjimečně a ze závažných důvodů, které soudci reálně brání v nezávislém, nestranném a spravedlivém rozhodování (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2003, č. j. Nao 19/2003 – 16, všechna zde uváděná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu dostupná z: <www.nssoud.cz>).

[8] Předně je třeba podotknout, že žalobce sice neoznačil konkrétní soudce, jejichž podjatost namítá, nýbrž důvody pro vyloučení vztáhl ke všem soudcům správního úseku Městského soudu v Praze, v souladu s konstantní judikaturou Nejvyššího správního soudu je nicméně třeba nejprve zkoumat, zda jsou dány důvody pro vyloučení soudců, kteří mají věc v souladu s rozvrhem práce projednat a rozhodnout, v daném případě soudců senátu 6 A Městského soudu v Praze JUDr. Karly Cháberové, JUDr. Naděždy Treschlové, JUDr. Dany Černé a Mgr. Jiřího Lifyky. Teprve v případě, že by Nejvyšší správní soud shledal vyloučení těchto soudců, resp. některého či některých z nich, z projednávání a rozhodnutí věci, posuzoval by žalobcem tvrzené důvody podjatosti ve vztahu k dalším soudcům, kteří podle rozvrhu práce členy daného senátu zastupují, a byli by tak povoláni k posouzení věci (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2006, č. j. Nao 32/2005 - 34).

[9] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že v případě řízení o žalobě žalobce na ochranu proti nečinnosti žalovaného není dán důvod pochybovat o nepodjatosti žádného ze soudců senátu 6 A Městského soudu v Praze, a to se zřetelem k jejich poměru k věci, k účastníkům řízení nebo k jejich zástupcům.

[10] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že důvodem pro vyloučení všech soudců správního úseku krajského soudu (v daném případě Městského soudu v Praze) nemůže být bez dalšího skutečnost, že žalobce vede souběžně u (jiného) soudu jiný spor, v němž je žalován krajský soud, podjatost jehož soudců je namítána, a to ani tehdy, pokud se obě řízení týkají obdobné právní problematiky. V těchto případech proto rovněž není bez dalšího třeba přistoupit k delegaci nutné podle § 9 odst. 1 s. ř. s. Ke stejnému právnímu názoru zdejší soud dospěl i v jiných řízeních o námitkách podjatosti téhož žalobce (srov. usnesení ze dne 29. 4. 2014, Nao 164/2014 – 16, nebo usnesení ze dne 3. 4. 2014, č. j. Nao 118/2014 – 26).

[11] Institut podjatosti a vyloučení soudce je totiž třeba zkoumat ve vztahu určité konkrétní věci a pouze ve vztahu k této konkrétní věci, k účastníkům či k jejich zástupcům je podle normy

pokračování

§ 8 odst. 1 věty první s. ř. s. třeba zkoumat poměr soudce, který má věc projednat a rozhodnout. Lze-li mít důvodné pochybnosti o jeho nepodjatosti, je třeba daného soudce z projednávání a rozhodnutí věci vyloučit; pro vyloučení soudce naopak nemůže být samo o sobě dostačující, že u (jiného) soudu probíhá řízení o jiné žalobě, v němž jako žalovaný vystupuje soud, u něhož daný soudce působí. Na tomto závěru přitom nemůže nic změnit, pokud se obě řízení týkají právně obdobných případů (aplikace téhož zákona).

[12] V případech tohoto druhu nelze bez dalšího konstatovat poměr soudce k projednávání věci, který by zakládal jeho podjatost. Na podporu tohoto závěru lze poukázat rovněž na normu § 8 odst. 1 věty druhé s. ř. s., která jako důvod pro vyloučení soudce vylučuje jeho rozhodování v jiných věcech; i pokud by tedy soudce v jiných věcech bylo třeba hodnotit jako podjatého (v daném případě ve věcech, kde by jako žalovaný vystupoval jeho vlastní soud), v řízení o žalobách týkajících se obdobné právní problematiky, avšak s jiným žalovaným, takto podjatost bez dalšího dovozovat nelze. Pro úplnost lze ještě dodat, že automatické vyloučení všech soudců správního úseku určitého soudu by při kumulaci řízení obdobného druhu u různých krajských soudů – což je i případ žalobce – mohlo vést k situaci, kdy by byly z povahy věci vyloučeni soudci správních úseků většiny či dokonce všech krajských soudů.

[13] V návaznosti na argumentaci žalobce je třeba dodat, že na rozdíl od usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2014, č. j. Nad 50/2014 – 25, na které žalobce odkazuje v námitce podjatosti, či usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2014, č. j. Nad 133/2014 – 24, se v projednávání věci nejedná o případ, kdy by měl soud přezkoumávat postup vlastního předsedy, resp. jiného příslušného orgánu vykonávajícího státní správu soudu, a to mj. i dovnitř, tj. vůči soudcům, kteří u daného soudu působí. V daném případě proto rovněž nelze dovozovat, že by měli žalobu projednávat soudci, kteří jsou současně adresáty aktů správy soudu, která v řízení fakticky vystupuje jako žalovaný. Na projednávanou věc nelze aplikovat závěry usnesení ze dne 29. 2. 2008, č. j. Nad 4/2008 – 47, ve kterém Nejvyšší správní soud vyslovil, že „*směřuje-li žaloba proti rozhodnutí, kterým bylo potvrzeno rozhodnutí soudu vystupujícího v pozici správního orgánu I. stupně, jsou z projednávání a rozhodování takové věci vyloučeni všichni soudci specializovaných správních senátů tohoto soudu (§ 8 odst. 1 s. ř. s.)*“ (z aktuální rozhodovací činnosti k případům tohoto druhu srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2013, č. j. Nad 68/2013 – 18).

[14] Na základě výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že v projednávání věci nebyly naplněny podmínky § 8 odst. 1 s. ř. s., a podle § 8 odst. 5 s. ř. s. rozhodl po vyjádření dotčených soudců tak, že soudci senátu 6 A Městského soudu v Praze nejsou vyloučeni z projednávání a rozhodování věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 6 A 26/2014.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. května 2014

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu